

СТАНОВИЩЕ

върху дисертационен труд за придобиване на образователна и
научна степен „доктор“

Рецензент: доц. д-р Венцислав Василев, катедра „Застраховане и
социално дело“ при СА „Д.А.Ценов“ – Свищов

Автор на дисертационния труд: Николай Валериев Илиев, катедра
„Застраховане и социално дело“, при СА „Д.А.Ценов“ – Свищов

Тема на дисертационния труд: „Насоки за развитие на
автомобилното застраховане в България“

I. Общо представяне на дисертационния труд.

Представеният дисертационен труд „Насоки за развитие на
автомобилното застраховане в България“ се състои от увод, три глави,
заклучение, декларация за оригиналност и достоверност. Списъкът с
цитирани източници и използвана литература (библиография) се състои от
30 източника на български език.

II. Преценка на формата и съдържанието на дисертационния труд.

Обект на дисертационния труд е автомобилното застраховане в
България, разгледано през призмата на застраховка „Каско на МПС“ и
„Гражданска отговорност и автомобилистите“.

Предмет на изследване е текущото състояние, тенденциите и
възможностите за развитие на автомобилното застраховане. В своя
дисертационен труд докторантът отстоява тезата, че при въвеждане на

определени законодателни и организационни промени е възможно да се подобри застрахователната работа, в следствие на което да се повиши обхвата и реализираният премиен приход от застрахователите, предлагащи автомобилни застраховки на българския застрахователен пазар. Основна цел на изследването се оцени състоянието и да се очертаят насоки за бъдещо развитие на автомобилното застраховане в България.

Първа глава от дисертационния труд е посветена на значимостта на автомобилното застраховане за българския застрахователен пазар. Благодарение на изследване на данни, свързани с премиения приход за дванадесет годишен период е демонстрирано, как автомобилното застраховане, изразено само посредством две застраховки – „Каско на МПС“ и „Гражданска отговорност на автомобилистите“, притежава изключително голям дял (около 70%), който през всичките години на наблюдение надхвърля дела на всички останали видове застраховане в Раздел II – Общо застраховане. В главата всеобхватно и задълбочено са разгледани същността и особеностите при покриването на риска и поемането на отговорност от застрахователите по преждеспоменатите две автомобилни застраховки. Правилно е отделено място и на организацията на работата на застрахователните дружества, която извършват по двете застраховки - сключване на застраховките, ликвидацията на щетите и др.

Във **втора глава** са проследени факторите, които влияят върху развитието на автомобилното застраховане в България (фактори, свързани с обекта и субекта на застраховане и фактори, свързани със законодателството). Посредством показателите „реализиран премиен приход“ и „изплатени застрахователни обезщетения“ е установено състоянието и развитието на двата вида автомобилни застраховки.

В **глава трета** от дисертацията, докторантът дефинира определени предизвикателства и перспективи за развитие, които са свързани с

автомобилното застраховане в нашата страна.

В главата са умело са очертани проблемите, които до този момент възпрепятстват въвеждането на системата Бонус-Малус в България. Посочено е и как те могат да бъдат избегнати, а именно: ясно и категорично за обект по застраховката вместо автомобила бъде определен неговият водач, притежател на свидетелство за управление.

III. Научни и научно-приложни приноси на дисертационния труд.

Дисертационният труд представлява принос с научно - приложен характер. Със своята разработка докторантът:

- на базата на анализ на емпирична информация е извел както значението на автомобилите за българските граждани, така и на автомобилното застраховане за българския застрахователен пазар като цяло;

- установил тенденциите при развитието на основните показатели премиен приход и застрахователни плащания по застраховките „Каско на МПС“ и „Гражданска отговорност на автомобилистите“, на базата на което е оценено финансовото състояние на автомобилното застраховане в България;

- аргументирано е предложил законодателно решение – промяна на обекта на застраховане при задължителната застраховка „Гражданска отговорност на автомобилистите“, което ще реши един от основните проблеми, възпрепятстващи до момента въвеждането на Бонус-Малус в България;

- е предложил разнообразни организационни решения на различни проблеми, свързани подобряването на застрахователната работа и увеличаване на реализирания застрахователен премиен приход.

IV. Въпроси и препоръки по дисертационния труд.

Предвид водещата роля на автомобилното застраховане в България, изследваната материя е особено актуална. Всичко това ме кара да се обърна към автора с препоръката да продължи изследванията си в тази насока.

V. Обобщена оценка на дисертационния труд и заключение .

Считам, че е налице един дисертационен труд с логически издържан, стегнат и завършен вид. Констатациите, анализите и предложенията в дисертацията ми дават основание за положителна оценка, с което предлагам на Уважаемото жури да гласува за присъждането на Николай Валериев Илиев образователната и научна степен „доктор” по научна специалност „Финанси, парично обръщение, кредит и застраховка” (застраховане и социално дело).

14.09.2023 г.

гр. Свищов

.....

(доц. д-р Венцислав Василев)